

Изјава високог представника и предсједавајућег Управног одбора Савјета за провођење мира (PIC)

Наглашавајући да провођење Општег оквирног споразума за мир (GFAP) и даље представља темељ за стабилну, сигурну и просперитетну Босну и Херцеговину (БиХ), чланице Управног одбора Савјета за провођење мира (PIC SB) подсјећају све стране на њихову обавезу да у потпуности поштују Општи оквирни споразум за мир, све његове анексе и одлуке високог представника. Чланице Управног одбора још једном потврђују своје неупитно опредјељење за територијални интегритет и темељну структуру БиХ као јединствене и суверене државе, која се састоји од два ентитета. Чланице Управног одбора понављају да ентитети немају право на отцјепљење од БиХ и да они правно постоје само на основу Устава БиХ. Чланице Управног одбора подсјећају власти у БиХ да је Устав БиХ саставни дио Општег оквирног споразума за мир и да су одлуке Уставног суда БиХ коначне и обавезујуће и морају се проводити. Чланице Управног одбора још једном потврђује своју пуну подршку високом представнику у обезбјеђењу пуног поштивања Општег оквирног споразума за мир у БиХ и провођењу његовог мандата у складу са Анексом 10 и одговарајућим резолуцијама Савјета безбједности УН-а, што остаје непромијењено. Чланице Управног одбора подвлаче да међународна заједница и даље задржава потребне инструменте за осигурање провођења Општег оквирног споразума

за мир. Чланице Управног одбора наглашавају потребу за пуном имплементацијом Програма 5+2, што је и даље услов за затварање Канцеларије високог представника.

Политички директори Управног одбора Савјета за провођење мира (PIC SB) су се састали 3. и 4. јуна 2025. године у Сарајеву како би процијенили свеобухватну ситуацију у односу на Општи оквирни споразум за мир (GFAP) у Босни и Херцеговини (БиХ).

Чланице Управног одбора захвалиле су страначким лидерима на њиховом учешћу и процјенама које су дали о питањима у вези са провођењем GFAP-а, као и о реализацији стратешких циљева БиХ, укључујући и њено приступање ЕУ.

Чланице Управног одбора нагласиле су 30. годишњицу Општег оквирног споразума за мир, као оквира који гарантује суверенитет, територијални интегритет и уставни поредак БиХ. Чланице су подсјетиле да Анекс 4 Општег оквирног споразума за мир потврђује да, иако је службени назив Републике Босне и Херцеговине промијењен у 'Босна и Херцеговина', она је наставила своје правно постојање са измијењеном унутрашњом структуром. Обзиром на то, суверенитет искључиво припада Босни и Херцеговини као јединственој држави, а њени ентитети постоје на основу Устава и немају сопствени суверенитет.

Чланице Управног одбора изразиле су подршку Меморијалном центру Сребреница–Поточари и позвале све да обиљеже 30. годишњицу геноцида у Сребреници. Чланице Управног одбора позвале су све у БиХ, и шире, да одају почаст свим жртвама рата, заједнички радећи на изградњи повјерења и наставку помирења међу заједницама те да спријече понављање таквих

догађаја.

Чланице Управног одбора су оштро осудиле нападе власти Републике Српске на уставни и правни поредак БиХ и функционалност њених институција, чиме се угрожавају суштинске слободе грађана који живе у РС-у. Чланице Управног одбора су осудиле иницијативу за доношење новог устава РС-а, наглашавајући да нацрт текста који је подржала ентитетска скупштина није у складу са Општим оквирним споразумом за мир.

Чланице Управног одбора су напоменуле да су напади на Општи оквирни споразум за мир, укључујући и Устав БиХ, супротни интересима грађана у БиХ, посебно грађана који живе у РС-у. Чланице Управног одбора су надаље позвале владајућу коалицију, опозиционе странке, цивилно друштво и грађане РС-а да одбаце поступке до којих је дошло усљед ограничених интереса неколицине у оквиру владајуће коалиције РС-а, што води у нестабилност, стагнацију, политичку изолацију и економску деградацију РС-а.

Чланице Управног одбора подсјећају да се Устав БиХ мора у потпуности поштовати и да има првенство над ентитетским уставима и законима. Ентитети немају овлаштење да укидају или мијењају законе на државном нивоу које је усвојила Парламентарна скупштина БиХ.

Чланице Управног одбора поздрављају одговор државних институција БиХ на ове нападе и оштро осуђују сваки покушај ограничавања способности било које институције БиХ да ефикасно врши своје надлежности и проводи своје одлуке на цијелој територији БиХ.

Чланице Управног одбора су осудиле покушаје владајуће коалиције РС-а да наметне своја једнострана тумачења Општег оквирног споразума за мир. Чланице Управног одбора су поновиле

да Уставни суд БиХ има искључиву надлежност за рјешавање уставних спорова. Чланице Управног одбора подсјећају власти РС-а на њихову уставну обавезу да одмах именују судије из РС-а у Уставни суд БиХ.

Чланице Управног одбора су нагласиле да је високи представник коначни ауторитет у погледу тумачења цивилних аспеката Општег оквирног споразума за мир и одговарајући механизам за рјешавање спорова који произлазе из Анекса 10 Општег оквирног споразума за мир.

Чланице Управног одбора су нагласиле кључну улогу EUFOR-ове Мисије Алтеа у имплементацији војних аспеката Општег оквирног споразума за мир и пружању подршке органима власти БиХ у одржавању сигурног и стабилног окружења. Чланице Управног одбора поздрављају недавну одлуку о размјештању резервних снага.

У интересу институционалне стабилности и функционалности БиХ и са циљем напретка на њеном путу ка ЕУ, неопходно је хитно успоставити функционалну коалицију на државном нивоу, која је определијељена да поштује одредбе Општег оквирног споразума за мир, испуњава тежње грађана у погледу евроатлантских интеграција и рјешава питања која се односе на функционалност државе. Чланице Управног одбора подсјећају све релевантне домаће актере да је конструктивно учешће у политичком дијалогу од кључног значаја и за потпуну имплементацију Програма 5+2, укључујући и рјешавање питања државне имовине.

Чланице Управног одбора очекују да органи власти БиХ у кратком року усвоје државни буџет за 2025. годину који ће да подржи ефикасно и неометано функционисање државних институција. У том циљу, чланице Управног одбора позивају домаће власти да хитно осигурају адекватна буџетска средства за финансирање државних институција, укључујући и одржавање општих избора 2026.

године, осигуравајући потребна финансијска средства за потпуно провођење мјера које имају за циљ унапређење интегритета и транспарентности изборног процеса.

Чланице Управног одбора су захвалиле др. Јасмини Селимовић, гувернерки Централне банке БиХ, на њеној презентацији о очувању институционалне стабилности и функционалности БиХ и изразиле своју снажну и недвосмислену подршку независности и улози Централне банке БиХ те њеном руководству у постизању тог циља. Чланице Управног одбора су позвале све релевантне актере у БиХ да у потпуности поштују и очувају уставни мандат Централне банке.

Чланице Управног одбора су осудиле вербалне нападе предсједника РС-а Милорада Додика усмјерене против бошњачког народа, као и опасне и све чешће физичке и вербалне нападе на опозиционе политичаре у РС-у те су позвале надлежне органе власти да проведу истраге и предузму одговарајуће мјере. Чланице Управног одбора позивају све јавне званичнике у БиХ да дјелују одговорно и допринесу стварању окружења које омогућава превазилажење подјела, изградњу повјерења и јачање друштвене кохезије. То су предуслови за трајни мир, стабилност и напредак.

Након одлуке Европског вијећа из марта 2024. године о отварању преговора са Босном и Херцеговином о приступању ЕУ, чланице Управног одбора очекују да се све институције и политички актери у БиХ фокусирају на дијалог и интензивирају напоре на провођењу реформи и предузимању свих одговарајућих корака. Напредак на путу ка ЕУ помоћи ће у гарантовању стабилности и сигурности у Босни и Херцеговини те ће имати вишеструке користи за њене грађане.

Управни одбор РИС-а одржаће свој сљедећи редовни састанак 2. и 3. децембра 2025. године.